

Sangkraft Danmark

Interview med Mads Bille, organist og leder af Den Jyske Sangskole

af Erik Lyhne

April 2014

CV

F. 1953:

Uddannet organist og korleder fra Det Jyske Musikkonservatorium. Organist Herning Kirke og dirigent for Herning Kirkes drengekor siden 1984.

Kunstnerisk leder for Sangens Hus. Kunstnerisk leder for Den Jyske Sangskole, der er MGK-center for klassisk sang og skolen uddanner de 200 børn og unge i Herning Kirkes Drengekor og MidtVest Pigechor,

Sidder i en række bestyrelser og er en efterspurgt foredragsholder om blandt andet talentudvikling og etablering af talentmiljøer.

Etablerer i 2011 ti sangkraftcentre i sammen med Den Jyske Sangskoles administrative leder, Christian Alstrup. Tager i 2012 initiativ til Sangens Hus, som bl.a. støttes af Kulturministeriet.

Har dirigeret mange koncerter i Danmark, Europa og USA primært som dirigent for Herning Kirkes Drengekor og medvirket ved mange produktioner af kor- og orgelmusik til radio og tv. Desuden har han medvirket både som orgelspiller og dirigent på en lang række cd-indspilninger.

Mere info:

På Den Jyske Sangskoles side kan du læse mere om alle projekterne, herunder find din stemme:

www.denjyskesangskole.dk

www.sangenshus.dk

www.syngdanmark.dk

Hvordan kom du i gang med Den Jyske Sangskole?

Vi stiftede den Jyske Sangskole i 1999 fordi vi gerne ville skabe et elitemiljø for sangere, som vi kunne indlejre Herning Kirkes drengekor i. Samtidig vil vi gerne oprette et ambitiøst pigechor. Siden har vi etableret en række sangkraftcentre, Sangens Hus mv. Vi har et projekt, der dels stimulerer sangen i skolen og den brede folkelige sang, og dels giver muligheder for et mere elitært sangmiljø for børn med flere ambitioner.

Gennem årene kan jeg se, at det har givet et stort løft i begge retninger. Både til skolesangen, og til, at der er mange fra drengekoret, der går videre med en uddannelse på konservatorierne, opera- og musicalakademiet. Der er ca. 30 % af vores unge mænd fra koret, der bliver noget ved musikken.

I har også etableret sangkraftcentre 10 steder i Danmark. Hvordan fungerer det?

Vi tænkte, at det ikke udelukkende skulle være i Herning, der var fokus på sangen. Så vi etablerede 10 sangkraftcentre i det øvrige Danmark med solid støtte fra Det Obelske familiefond. Ideen er, at man regionalt både giver muligheder for unge sangtalenter til at være i et ambitiøst kor og samtidig stimulerer den folkelige sang. Ideen er udsprunget ud fra et ønske om at skabe

sammenhæng mellem elite og bredde. De er hinandens forudsætninger. Rundt i landet er der mange kor i gang, og sangkraftcentre indlejres i allerede eksisterende miljøer, som vi dermed er med til at støtte og udvikle. En af forudsætningerne for at komme med, var at man lokalt skulle sandsynliggøre, at man dels efter en treårig periode var selvfinansierende og dels, at for hver

krone vi kom med, skulle der være en tilsvarende lokal finansiering. Det er lykkedes over al forventning. Faktisk er der i gennemsnit fundet lokalfinansiering på 2½ gange vores bidrag. Så de 6 mio. vi har, bliver genereret til mange flere midler i de lokale Sangkraftcentre. Der skabes på den måde nogle meget interessante former for samarbejde mellem folkeskolens musiklærere og eksterne aktører som f.eks. professionelle sangere. Man mødes i gensidig respekt for hinandens styrker, hvor det faglige didaktiske forspring, som folkeskolens musiklærere har og det sanglige forspring, som de professionelle sangere har, kan gå hånd i hånd og give bedre muligheder for børnene i skolen. Her er læring begge veje.

Mads Bille og Susanne Devantier Jensen

*Hvad laver i konkret i sangkraftcenteret i Herning?
(Her svarer Susanne Devantier Jensen, der er
projektleder af Find din stemme)*

Det vigtigste er *Find Din Stemme*, som er et fagligt løft af musiklærerne i området. Vi er med i en treårig kulturaftale som løber fra 2011 til 2014, hvor vi er ude på 93 skoler i syv kommuner i Midt og Vestjylland. Vi er pt. i gang med det tredje og sidste år. Vi har pt. givet ca. 220 lærere en opkvalificering og dermed over 2000 elever. Lærerne har kunnet vælge mellem forskellige forløb lige fra en dag til et helt år. Der er både kurser på Den Jyske Sangskole og personlig vejledning, hvor en sangkonsulent kommer ud på skolen og sparrer med musiklæreren, og det er ganske gratis for musiklærerne at deltage. Det unikke for dem, der vælger forløbet over et helt

år er, at lærerne foruden kurser og personlig sparring får 1 solosangsundervisning hver uge. Vi kan se, at når lærerne opkvalificeres sangfagligt, løfter det både deres elever og hele skolens sangkultur.

(Så tager Mads Bille ordet igen)

Derudover har vi også særlige arrangementer, f.eks. indgår vi i skolernes store, årlige fælles julekoncert, hvor 600 skolebørn og solister fra sangskolen synger julemusik sammen med et symfoniorkester. Jeg synes, det er et eksempel på lykkeligt møde mellem folkeskolen og vores Sangkraftcenter. Find Din Stemme er et regionalt projekt her i Midt- og Vestjylland, som vi arbejder på at folde ud nationalt.

Sangens Hus har fire fokusområder:

Sangkraftcentre

Et væsentligt element er 10 sangkraftcentre som er etableret rundt i hele landet. Under navnet SyngDanmark vil netværket af kraftcentre skabe langtidsholdbare organisationer og miljøer, der kan understøtte og professionalisere det arbejde med sangen, som ellers ofte bliver overladt til lokale ildsjæle.

Sangprojekter

En afdækning af, hvordan man kan skabe og tilbyde opkvalificering for folkeskolens mange musiklærere og dermed fremme sangglæden blandt børnene

Talentudvikling

Bidrage til at skabe en international platform for vidensdeling af alle aspekter vedrørende udvikling af unge sangere, samt understøtte fødekæden til de sanglige uddannelser på konservatorier, universiteter og professionshøjskoler.

Videns- og udviklingscenter for sang

Som videns- og udviklingscenter med at kortlægge og kommunikere *best practice* indenfor sang og deltage i debatten om sangens rolle både i Danmark og i Europa.

I skriver at projekterne er for alle børn. Hvordan sikrer I det?

Vi har haft nogle overordnede mål for vores arbejde, men jeg må understrege, at vi fra Den Jyske Sangskole, er med til initiere projekterne rundt omkring i landet men, at det er lokalt, at de tilrettelægges og udføres. Det er en proces at nå alle børnene, som ikke lige sker i et hug. Jeg fornemmer, at der lokalt skabes miljøer, hvor der er interesse for - og fokus på sang. Det er meget værdifuldt. Foruden ved samarbejdet med folkeskolerne har vi også lokalt samarbejde med musikskolerne. Det er vigtige kulturinstitutioner i lokalområdet.

I den nye aftale om folkeskolen, er givet mulighed for at oprette talentklasser i musik. Er det noget i tænker I?

Vi arbejder på at få etableret en talentklasse i sang og musik fra august 2014. Det bliver sammen med Skolen på Sønderager her i Herning. På denne skole er der i forvejen stor succes med Team Danmark talentidrætsklasser. Der er således etableret et elitemiljø på skolen, som den musiske talentklasse bliver en del af. I disse måneder sidder en arbejdsgruppe med personer fra Herning Musikskole, Herning Kommune og Den Jyske Sangskole og detailplanlægger undervisningsindholdet, optagelsesprocedure osv.

Vi mener, at der vil være en god synergi effekt i fht. de sportsklasser, der allerede er på skolen. Jeg kan også godt lide tanken om, at unge dedikerede sangere og musikere færdes op af unge dedikerede sportsfolk. De kan give hinanden noget og vores unge sangere, kan lære meget af at omgås sportsfolk.

I har også fået støtte fra Kulturministeriet til Sangens Hus. Hvor er projektet lige nu?

Nu har jeg beskæftiget mig med sang i Danmark gennem mange år. En af de ting jeg synes mangler, er et samlet overblik over alle aktiviteterne. Sangens Hus kan være med til at skabe en stærk stemme for sangen i Danmark og være med til at generere ny energi for sangen i Danmark. Marianne Jelved var på Den Jyske Sangskole kort tid efter sin tiltrædelse, hvor vi præsenterede hende for Sangens Hus. Allerede i maj måned tiltrådte Kulturministeriet og et enigt finansudvalg vores ønske og bevilgede i alt 9 millioner for perioden 2013-2017.

Sangens Hus er ikke kun for den klassiske sang, men al sang skal favnes i her. Sangens Hus er tænkt som en metafor for den sanglige udvikling i Danmark og med aktiviteter i hele landet. Jeg har gennem den sidste tid rejst rundt med lederen af Sangens Hus Christian Alstrup og talt med en lang række af sangens aktører herhjemme. Vi har haft møder med musikskoler, universiteter, konservatorier, UC'er, kirkemusikskoler, Danmarks Radio og DGI. DGI er en interessant partner, fordi de også har et ønske om at vække en slumrende sangkultur. I slutningen af januar holdt vi en konference, for at debattere udformningen af Sangens Hus, som netop er blevet indviet i Herning d. 17. marts 2014.

Kulturminister Marianne Jelved udtaler:

"Det er mit ønske, at børn skal synge og opleve glæden ved at kunne synge sange sammen med andre. At synge sammen skaber fællesskab, energi og glæde. Alle børn skal kunne være med og skal opleve sang som en naturlig del af hverdagen fra vuggestue og gennem skoleforløbet, ligesom alle generationer skal kunne dele vores nationale og internationale sangskatte. Det håber jeg etableringen af Sangens Hus kan hjælpe med til"

Hvad er din fremtidsvision?

Jeg oplever, at der er en meget stor syngelyst i Danmark for tiden. Der har ikke været sunget så meget i mange år. Som jeg ser det, er morgensangen på tilbage i folkeskolen igen og, vi ser sangen brugt i mange sammenhænge - f.eks. som integrationsredskab. Men jeg ser også, at der er et efterslæb på uddannelse af linjefagsuddannede musiklærere til folkeskolen. Den nye læreruddannelse giver ikke så mange timer i musik, som tidligere og undersøgelser viser som sagt også, at der mangler musiklærere i folkeskolen. Folkeskolen er vores største kulturinstitution og et sted, hvor der bør og kan synges meget mere end, der bliver gjort idag. Førhen havde vi skolekor konkurrencen "Fra kyst til

kyst". Den blev nedlagt, blandt andet som en konsekvens af, at der igennem de sidste 20 år er blevet nedlagt en høj procentdel af skolekorene. Jeg tror Sangens Hus kan være en nyttig løftestang til også at fremme sangen i skolen igen. Min vision er, at Sangens Hus bliver både en national og international platform for alle aspekter om videndeling i arbejdet med unge stemmer. At vi får skabt en sangkraft i den danske befolkning, en frimodighed til at kunne synge så vi ikke får generationer, der kun er publikum, men selv er aktive med sangstemmen. At synge sammen er en enestående mulighed for at indtræde i musikken. At komme så tæt på et musikværk som ved at synge det sammen forandrer mennesker. Det gælder både for voksne og børn.